

Ročník XVIII.

HABOVČAN

obecné noviny

Číslo 1

August 2019

Na dôrobku sme si zaspomínali, ako sa kedysi gazdovalo

Už ôsmy ročník dožinkových slávností oživil nielen naši muzikanti, ale aj hostia zo Zuberca a Vitanovej.

Jednoduché pozemkové úpravy sú na konci

Správny orgán, ktorým je Okresný úrad Námestovo, nariadil 31. mája vytvorenie rozdeľovacieho plánu JPÚ v Habovke v lokalitách Zastudená a Lazy. Plán bol schválený 2. apríla a nadobudol právoplatnosť 6. mája.

V posledný májový deň súčasne správny orgán požiadal pracovníkov katastrálneho odboru Okresného úradu Tvrdošín o pozastavenie zápisov do katastra.

Následne 11. júna vyzval tvrdošínsky kataster

všetkých notárov a okresné súdy o doručenie verejných a iných listín do 15. júla a následne od 1. augusta sú zastavené zápisy do katastra. Tu treba pripomenúť, že zastavenie zápisov sa týka len nehnuteľností, ktoré sa nachádzajú v obvode

jednoduchých pozemkových úprav, takže zápisy všetkých ostatných listín v katastrálnom území Habovka pokračujú bez zmeny.

Od 1. augusta zhotoviteľ aktualizuje schválený rozdeľovací plán o zmeny, ktoré medzičasom v katastri nastali tak, aby mohol plán vo forme nového katastrálneho operátu predložiť správnejmu orgánu na schválenie pred uplynutím plánovanej trojmesačnej lehoty.

Po nevyhnutných kontrolách následne správny orgán projekt schváli a pošle na zápis do katastra.

Ing. Marián Bulla, zástupca zhotoviteľa

Pohľad na Habovku a komasovanú lokalitu Zastudená.

Habovka bude mať vlastný zberný dvor

Každý človek ročne vyprodukuje priemerne 300 kíl odpadu, ktorý sa skladá z rôznych zložiek.

Obecný úrad musí zabezpečiť odvoz komunálneho odpadu a dvakrát ročne zber elektroodpadu, objemného odpadu a nebezpečných odpadov. Tie sa každoročne robia v Habovke v rámci jarného a jesenného upratovania. Čo však vtedy, keď potrebujeme vyhodiť práčku či starý gauč po zvyšok roka a nechceme ich nechať kdesi za dedinou či pri potoku? Stačí to vyviezť do zberného dvora.

Ten v Habovke pribudne vďaka úspešnému projektu, ktorý zamestnanci obecného úradu spolu s projektantom spracovali ešte v minulom roku. Vtedy poslala samospráva aj žiadosť o dotáciu z eurofondov, ktorá bola úspešná a obec získala 130-tisíc eur.

Dvor obec stavia na začiatku dediny v smere od Oravského Bieleho Potoka po ľavej strane. Habovčania naň budú môcť bezplatne uložiť vybrané druhy odpadov, ktoré sa nedajú vyhodiť do zberových nádob. Takými odpadmi je napríklad nábytok, fólia, ale aj drevo, odpad zo stavebných prác, pneumatiky, elektrospotrebiče, oleje, laky, žiarivky či biologický odpad zo záhrad. Na zbernom dvore bude možné odovzdať aj recyklovateľné suroviny -

papier, sklo, plasty, PET fľaše a železný šrot. Zberný dvor však nebude nahrádzať pravidelný vývoz komunálneho odpadu. Ten bude v zaužívanom režime pokračovať naďalej.

Na zbernom dvore sa budete môcť odpadu zbaviť v prípade, ak máte trvalý pobyt v Habovke, alebo obci platíte poplatok za komunálny odpad. Takáto možnosť je omnoho ekonomickejšia než riskovať takmer 200-eurovú pokutu za vytváranie čiernych skládok. Okrem toho takto prispievate k recyklácii, ochrane životného prostredia a čistote svojho okolia a v neposlednom rade aj k zníženiu finančných nákladov obce na likvidáciu odpadov. Tá platí mesačne za odvoz odpadu viac ako 1 200 eur, pri veľkoobjemovom sú náklady na jeden zber až 3 500 eur.

Zásady triedenia odpadu

TETRAPAKY, PLASTY, KOVY triedime spolu do jedného vreca

SKLO triedime osobitne do jedného vreca

PAPIER A LEPENKA do kontajnera na papier

PREPÁLENÝ OLEJ z kuchyne precdíme do čistej PET fľaše a prinesieme do zbernej nádoby na obecnom úrade

BIOLOGICKÝ ODPAD zo záhrad a kuchyne patrí do domácich kompostérov.

(OcÚ)

Základ pod zberný dvor v štádiu výstavby

Viete že...

- Žuvačka sa rozpadne za 5 rokov
- Plechovka za 50 rokov
- Ohryzok z jablka za 2 mesiace
- Plastová nádoba a fľaša sa za 100 až 1000 rokov
- Papierová vreckovka a servítka za 3 mesiace
- Igelitka a sáčok za 100-1000 rokov
- Časopisy a noviny za 4-12 mesiacov
- Telefónna karta za 1000 rokov

Separácia stúpa, no stále to nestačí

Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov dosiahla v našej obci za vlaňajší rok 69,3 percenta. Je to veľmi dobrý výsledok, s ktorým sa však samospráva neuspokojuje a chce dosiahnuť ešte vyššie percentá. Ideálne by bolo dosiahnuť zámer Európskej únie, ktorý je nad 90 percent.

Na dosiahnutie takýchto cieľov je však potrebná spolupráca všetkých obyvateľov. Obec preto prosí a súčasne vyzýva ľudí, aby

sa spoločne starali o čistotu vo svojom okolí dôsledným separovaním, nech čo najmenej odpadu končí na skládke.

Separovanie má viacero pozitív. Po ekonomickej stránke odvoz triedeného odpadu nestojí obec nič, za komunál platí mesačne viac ako 1200 eur. Z pohľadu kvality života je zase najvyššou odmenou za spoločnú námahu čisté a zdravé životné prostredie.

(OcÚ)

Jeden deň pracujem pre svoju obec

Milí Habovčania, zmizol sneh, prišla jar, po nej leto a teplé počasie o to viac láka ľudí upratovať vo vnútri domu, ale aj v jeho okolí. Preto prichádzame aj my s malou upratovacou výzvou, ktorú sme nazvali Jeden deň pracujem pre svoju obec.

Niektorí z vás to robia skoro denne, za čo vám patrí uznanie a poďakovanie. Zametáte chodník pre chodcov okolo hlavnej cesty, čistíte a upravujete oddychovú zónu Osly, dvíhate odhodené odpadky zo zeme, zo zastávok, miestnych komunikácií či z blízkeho aj širokého okolia vašich rodinných domov.

Prišiel čas, aby sa nás zapojilo viac, preto vás chceme touto cestou poprosiť, ale aj vyzvať k aktivite.

Odpracujte pre svoju obec jeden deň, jednu hodinu, aspoň pár minút. Každý podľa svojich možností a schopností. Pozametajte časť chodníka, kde to nemá kto urobiť, pozbierajte odpadky, ktoré uvidíte na prechádzke, pokoste trávu, ak vidíte, že by už bolo načase, vytrhajte burinu na chodníku. Predstavivosti sa medze nekladú.

Všetci tak môžeme urobiť niečo, aby sa nám tu žilo krajšie a lepšie.

(OcÚ)

Domácnosti dostali zadarmo kompostéry

Vďaka úspešnému spoločnému projektu obcí Hornej Oravy, do ktorého sa zapojili Brezovica, Čimhová, Habovka, Hladovka, Liesek, Suchá Hora, Štefanov nad

Oravou, Oravský Biely Potok, Podbiel, Vitanová, Zábiedovo a Zuberec, získala Habovka 141 kompostérov na biologicky rozložiteľný odpad. Cieľom zámeru je predchádzať jeho

vzniku na území zapojených obcí.

V Habovke samospráva rozdeľovala kompostéry podľa počtu členov domácností. Tie, v ktorých žije šesť a viac členov, a bolo ich až 101, dostali 1050-litrovú nádobu ako prvú. Zvyšných 40 kompostérov putovalo do rodín s piatimi členmi, alebo do domácností, ktoré sa spojili, aby mali spoločne viac členov.

Ľudia dostávali kompostéry zadarmo, podmienkou bol však súhlas s podmienkami zmluvy o výpožičke. Záujemcovia si ju môžu podrobne preštudovať aj na webovej stránke www.zmoho.sk. Samospráva však nerozdávala

len nádoby, ale aj príručky, ako správne kompostovať biologicky rozložiteľný odpad z domácností. Je dôležité, aby ho ľudia nehádzali do zmesového komunálneho odpadu.

Obec upozorňuje, že ak pracovníci odvážajúci spreď domov komunálny odpad zistia, že je v nich tráva alebo iný, biologicky rozložiteľný odpad, nemusia smetiak vyprázdiť. Povinnosťou každého občana j totiž kompostovať na svojom pozemku odpad na to určený a vzniknutý kompost potom využívať pre vlastnú potrebu, napríklad na prihnojovanie rastlín v záhradách.

(OcÚ)

Cyklobus jazdí aj pod Roháče

Cyklobus si návštevníci obľúbili a hojne ho využívajú.

Do turisticky atraktívnych lokalít Oravy ako sú Habovka, Zuberec, Zverovka či Oravice, premáva od júna cyklobus. Špeciálne upravený autobus je domácim aj turistom k dispozícii každý víkend od 9. júna až do 29. septembra. Počas letných prázdnin jazdí každý deň.

Prevádzka cyklobusu je spoločným projektom Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) a spoločnosti Arriva Liorbus. „Krásy severnej Oravy objavuje čoraz viac cyklistov. Aj preto pripravujeme nové cyklotrasy a v spolupráci so spoločnosťou Arriva prinášame novinku - cyklobus. Domáci i turisti tak budú mať možnosť dopraviť sa na štart

svojej cesty spolu s bicyklom verejnou dopravou,“ povedala predsedníčka kraja Erika Jurinová.

Špeciálne upravený autobus má 31 miest na sedenie a v zadnej časti bezpečne odvezie šesť bicyklov. Ide o nízkopodlažný autobus, ktorý umožňuje jednoduché nastupovanie a vystupovanie.

„S cyklobusom máme dlhoročné skúsenosti z Nítry. Medzi tamojšími cyklistami je veľmi populárny. Verím, že novinka bude rovnako úspešná aj na Orave, a že sa nám podarí v spolupráci s VÚC zaviesť cyklobusy aj v ďalších regiónoch, v ktorých pôsobíme - predovšetkým na Liptove,“ uviedol riaditeľ dopravy

spoločnosti Arriva Liorbus Radoslav Salák.

Trasa cyklobusu sa začína v Trstenej, ďalšou zastávkou je Nižná, Zuberec a konečná je na Zverovke. Naspäť sa bude vracat po rovnakej trase, no po zastávke v Trstenej obsluží aj zastávky vo Vitanovej

a Oraviciach.

Cyklobus bude počas letných prázdnin jazdiť každý deň trikrát. Mimo prázdnin bude od 9. júna do 29. septembra jazdiť počas víkendov. Cestovné lístky si môžu cestujúci kúpiť u vodiča.

Orava.sme.sk

Brehy potokov treba vyčistiť

Na brehoch Kobyliho potoka sú čierne stavby.

Obec pripravuje realizáciu projektu protipovodňovej ochrany. Z toho dôvodu je potrebné celé brehy potoka Blatná a Kobyliho potoka vyčistiť od objektov, ktoré budú pri regulácii a úprave toku prekážať.

Obecný úrad žiada všetkých občanov, aby do konca septembra odstránili z obecných pozemkov najmä uskladnené palivové drevo, ale aj čierne stavby vedľa a nad obidvomi potokmi. Je to nevyhnutné kvôli mechanizmom, ktoré budú

úpravy robiť.

Brehy potokov budú taktiež upravené a dúfajme, že ich v budúcnosti nebudú zdobiť škaredé čierne stavby, ako je to v súčasnosti na Kobyľom potoku. Veľa občanov, bohužiaľ hlavne tí, ktorí žijú z cestovného ruchu, majú vo svojich dvoroch pekne, ale na obecné pozemky ukládajú drevo alebo na nich parkujú ťažkú techniku.

Snažme sa všetci spoločne udržiavať pekné a upravené aj verejné priestranstvá podobne ako je to v iných obciach.

(OcÚ)

Polená na brehoch potokov je potrebné odstrániť, aby nebránili pri realizácii projektu protipovodňovej ochrany.

V dedine pribudla zeleň

Žilinský samosprávny kraj začiatkom tohto roka vyhlásil výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie z programu Dotácie pre regióny. Jeho cieľom je prispieť k zlepšeniu života obyvateľov kraja a vzhľadu jednotlivých dedín. Z podprogramu Verejný priestor a verejná infraštruktúra Habovka požiadala o dotáciu na informačné tabule s informáciami a mapami regiónu v oddychových lokalitách a výsadbu zelene, ktorá by skrášila okolie kaplnky sv. Márie Magdalény. Súčasne by sa tak podarilo zakryť priestor s veľkoobjemovými kontajnermi na zber triedeného odpadu. Projekt hodnotiaca komisia odobrila a obec dostala na rozšírenie zelene 1000-eurovú dotáciu.

Vďaka nim pribudli dreviny a iné rastliny práve na miestach, ktoré samospráva špecifikovala už v projekte. Oživením verejných priestranstiev chce zatriktívniť ich vzhľad a zlepšiť životné prostredie miestnym, ale aj návštevníkom. „Možno si poviete, že tisícka nie je veľa, ale na takéto veci sa peniaze sa v obecnom rozpočte hľadajú ťažko,“ hovorí starosta Alojz Lajčin. „Navyše, spracovanie takéhoto projektu je rovnako náročné, akoby išlo o tisíce. Napriek tomu majú zamestnanci obecného úradu snahu zapojiť sa do každého projektu, aktivity.

Ved' aj malé skrášenie akéhokoľvek verejne prístupného miesta v obci poteší každé oko.“

(OcÚ)

Oddychová zóna Osly bude vyzeráť inak

Okolie zarastá burinou, brehy Kobylieho potoka pokrýva chrasť, rovnako tak všetky cestičky a studničky. Potok už takmer nevidieť. Ale bude lepšie.

Za dedinou smerom na Oravice sa ďaleko od cesty

ukrýva oddychová zóna Osly, ktorú obec vytvorila pred 20 rokmi. Stará sa o ňu Oľga Bažíková. Lokalita si vyžaduje veľký zásah. Na úpravy však ochotná správkynia nemá peniaze. Okolie zarastá burinou, brehy Kobylieho

potoka pokrýva chrasť, rovnako tak všetky cestičky a studničky. Potok už takmer nevidieť. Problém je aj s dreveným altánkom.

„Čas sa prejavil na deravej streche na odpočívadle a hniúcich lavičkách,“ píše žiadateľka v žiadosti. „Chceli by sme opraviť a miestami spevniť chodník i mostík cez potôčik.“ Dobrovoľníci počítajú aj s vyčistením studničiek, ktoré sú zdrojom pitnej vody.

V rámci revitalizácie zóny treba opraviť celé odpočívadlo, v ktorom sa môžu

deti a ich rodičia ukryť pred nepriaznivým počasím a tiež sa bude dať využívať na spoločné posedenie.

Oľga Bažíková s pomocou obce pripravila projekt, ktorý pod hlavičkou občianskeho združenia Zlom predložila Žilinskému samosprávnemu kraju. Ten jej zámer podporil sumou 3100 eur. Na spolufinancovaní sa bude podieľať aj obec. S prácami chcú začať v najbližšom období, aby si ľudia mohli zónu užiť ešte toto leto.

Orava.sme.sk

Výzva – pošlite nám pohľady na našu obec

Máte zaujímavé fotografie Habovky, ktoré by mohli byť zvečnené na pohľadniciach našej obce?

Pošlite ich na e-mailovú adresu obec@habovka.sk, prípadne ich prineste osobne na obecný úrad.

Najlepšie fotografie budú použité ako podklad pri výrobe propagačných pohľadníc alebo materiálov a ich autori dostanú vecné ceny.

Všetky fotografie následne dostanú ich tvorcovia naspäť.

(OcÚ)

Do školy už nezateká

Hoci strechu základnej školy firma z Čadce robila len pred ôsmimi rokmi, dlhšie bola vo veľmi zlom stave. Dnu zatekalo cez krytinu aj cez strešné okná. V kabinetoch i triedach bolo čoraz viac plesní. Spoločnosť však zanikla a obec si nemala u koho uplatniť reklamáciu nekvalitne odvedených prác.

Vlani preto samospráva spracovala projekt na odstránenie havarijného stavu na školskej budove a podala žiadosť o dotáciu na

ministerstvo školstva. Rezort ju schválil a Habovke odklepol 60-tisíc eur.

Súťaž vyhrala firma Oravci, s.r.o., ktorej členovia pochádzajú práve z podroháčskej dediny a sami nedávno navštevovali túto základnú školu. „Už pri vstupe do budovy sa nám vynárali krásne spomienky na detstvo a život v škole, kde sme povyvádzali nejedno šibalstvo,“ spomínajú členovia firmy.

Práce začali začiatkom

Stavebná komisia na kontrole vykonaných prác

júna a skončili prvý augustový týždeň. „Roky praxe nám priniesli množstvo skúseností aj s náročnejšími stavbami, preto rekonštrukcia strechy takýchto rozmerov bola pre nás jednou z výziev, ktoré radi prekonávame. Museli sme sa vysporiadať s náročnými podmienkami a počasím, ktoré nie vždy bolo také, aké by sme potrebovali. Neúnavný dážď a ostré slnko nás striedavo prenasledovali deň čo deň. No najdôležitejšie pre nás bolo odovzdať kvalitné dielo v adekvátnom čase, aby

od nového školského roka mohli žiaci navštevovať školu s bezpečnou strechou nad hlavou. Náš cieľ sme úspešne splnili.“

Spoločnosť aj touto cestou ďakuje obci a poslancom za dôveru a možnosť priložiť ruku k dielu pri rekonštrukcii strechy, ďakuje tiež riaditeľke školy za povzbudivé slová, ale najmä žiakom a návštevníkom školy, ktorí mali s robotníkmi trpezlivosť počas trojmesačných úprav.

(OcÚ)

Modernizácia administratívnej budovy pokračuje

Ako ste si už určite viacerí všimli, v obci sa od skorej jari pracuje na rozsiahlej rekonštrukcii administratívnej budovy. Ide o budovu obecného úradu, kultúrneho domu, pošty a ďalších priestorov. Hneď na začiatku bolo treba doriešiť niektoré časti projektu, hlavne kôli novým normám, ktoré sa menili, a preto bolo potrebné prepočítať celú statiku stavby. Komplikáciu sa v spolupráci s dodávateľom stavby, firmou UNISTAV Teplice, podarilo úspešne vyriešiť.

Budova dostáva nový šat, má takmer hotovú zateplenú fasádu, novú, zateplenú strechu, ktorá nahradila starú, v niektorých miestach devastčne zatekajúcu, sú vymenené všetky okná, vchodové dvere, má nový funkčný bleskozvod. No nielen zvonka, aj vo vnútri budovy

došlo k zmenám. V suteréne je zateplený celý strop, je tam takmer hotová nová kotolňa, ktorá bude vykurovať celú budovu vrátane sály kultúrneho domu. Sú osadené nové rozvody kúrenia aj nové radiátory. Taktiež pribudli nové úsporné svietidlá.

Dodnes robotníci použili na stavbe 34,7 ton železa, 123 metrov kubických reziva, 611 metrov kubických tepelnoizolačného materiálu a 194 úsporných LED svietidiel. S prácami pomaly finišujú, v týchto dňoch začnú obkopať a odvodňovať základy okolo celej stavby. Zároveň zvedú vodu zo striech potrubiami do šachiet.

Týmto stavebnými úpravami sa docieli nielen nový vzhľad, ale hlavne podstatná úspora energií potrebných na prevádzku budovy. Nielen na

vykurovaní, ale aj pri svietení.

Veríme, že sa stavbárom bude dariť a že stavbu v najbližšom období ukončia

a odovzdajú podľa všetkého s mesačným predstihom oproti plánovanému termínu.

(OcÚ)

Juchy a Sovy riešili chodník aj vežu

V družnej diskusii si zástupcovia Habovky a Zuberca odovzdávali informácie, poznatky a skúsenosti z rozvoja obcí. Takto sa spoločne stretli už štvrtýkrát, naposledy pri Kolibe Josu v Zuberi.

V rámci dobrej spolupráce starostovia Vladimír Šiška a Alojz Lajčin preberali, ako môžu spoločnými silami a ťahaním za jeden povraz pomôcť cestovnému ruchu v turistami vyhľadáwanej oblasti. Spolu s poslancami riešili vytvorenie cyklochodníka, ktorý je už pripravený aj projekčne, ale stále nevyšla výzva, v rámci ktorej by samosprávy mohli získať peniaze potrebné na zrealizovanie rozsiahleho zámeru.

Starostovia debatovali aj o zdĺhavej administratívnej príprave projektu a majetkových záležitostiach,

ktoré budú v budúcnosti najväčšou brzdou pri čerpaní dotácií.

„V súčasnej situácii je reálnejšia skôr realizácia vízie vyhliadkovej veže, ktorá by stála na hranici Habovky a Zuberca,“ priblížil starosta Alojz Lajčin. „Na zrealizovanie projektu chceme združiť peniaze, ktoré môže každá obec samostatne získať zo združenia cestovného ruchu. Spolu tak môžeme vybudovať väčšie dielo. Lebo kto počtuje, ten aj gazduje.“

Dobre sa vyvíjajúca spolupráca môže priniesť veľa výhod nielen pre obce samotné, ale pre celú Studenú dolinu. Preto chcú Habovčania, prezývajú Juchy, a Zuberčania, známi ako Sovy, budúci rok zapojiť do stretnutia aj Oravský Biely Potok. Stretnú sa v Habovke.

(OcÚ)

Pri cintoríne už máte kde zaparkovať

Nedostatok parkovacích miest pri miestnom cintoríne je minulosťou.

Koncom letných prázdnin firma nerovný terén vyrovнала a vyasfaltovala, čím vznikli pred vstupnými bránami priestranné parkovacie miesta.

Nahradili doterajšie blatisté podlažie, ktoré určite kazilo dojem z tohto pietneho miesta.

Okrem toho obec urobila aj nový plot z betónových tvárnic. Krajší vzhľad cintorínu dodávajú aj nové kované brány.

(OcÚ)

Deti, neukrývajte sa, ukážte, čo vo vás je

Ukáž, čo dokážeš ty. Tak znelo motto už siedmeho ročníka letného tábora, ktorý každoročne s pomocou obce a farského úradu organizujú aktívni mladí ľudia z našej obce. A robia ho pre tých najmenších, aby aj trošku iným spôsobom prežili aspoň zopár dní letných prázdnin.

Tento rok sa tábora zúčastnilo 35 detí, aktivity počas šiestich dní pre ne pripravovalo štrnásť mladých.

Mnoho aktivít

Každý deň bol iný. V pondelok sa účastníci zoznamovali. Predstaviť svoju činnosť im prišli hasiči a policajti z Tvrdošína.

V utorok navštívili Múzeum Tatranského parku v Tatranskej Lomnici, kde im lesník Igor Stavný porozprával zaujímavé veci o medveďoch. „Následne sme sa presunuli do múzea ilúzie – Tricklandie, čo bolo pre viaceré deti asi to naj z celého tábora,“ rozpráva hlavný organizátor tábora Lukáš Belopotčan.

Cestou domov deti videli aj Štrbské pleso a okolie. V stredu

začínal skutočný tábor. Prvé dva dni totiž táboristi prespávali doma. Tretí deň sa však po športových aktivitách ubytovali v turistickej ubytovni v Zuberici.

Po štvrtkovej túre v Kvačianskej doline a ukážke práce policajných psovodov si deti v sobotu zaplávali v Kolibe Josu. „Hoci nie všetci vedeli plávať, animátori sa im venovali a na niektoré sa aj čo-to nalepilo natoľko, že sa odvážili ísť do vody.“

Tábor aj tento rok finančne podporil Žilinský samosprávny kraj, ktorý dal na aktivity tisíc eur. Prispel aj obecný a farský úrad. Ľudia z oboch inštitúcií napokon pomáhali aj pri organizácii. „Starosta varil guláš, obsluhoval deti, hral s nimi futbal a keď bolo treba, umýval aj riad,“ hovorí Lukáš. Viaceré ženy z dediny a miestne rehoľné sestričky skupine táboristov celý týždeň vyvárali skvelé jedlá, vo svojom voľne a bez nároku na honorár.

Výzva pre najmenších

Po týždni plnom zážitkov a výletov, pričom každý deň končil svätou omšou, sa

Spoločná fotografia na Štrbskom Plese.

v sobotu napoludnie deti vrátili domov. Počas piatich dní si užili množstvo zábavy. Ako hodnotí Lukáš, bol to týždeň plný radosti, utužovania starých a nadväzovania nových priateľstiev. „A pre nás mladých to bol týždeň čerpania elánu do ďalšej práce vo farnosti či obci, spoznávania nových kútov nášho krásneho Slovenska.

Som vďačný za všetkých ochotných ľudí, ktorí pripravovali tábor. Niet nad krajší pocit, ako keď viete, že máte okolo seba ľudí, ktorí sú

tu pre vás aj v tých najťažších chvíľach.“

Organizátori veria, že sa im podarilo naplniť cieľ tohtoročného tábora. „Chceli sme, aby sa žiadny účastník tábora neukýval pred ostatnými a najmä pred sebou samým,“ vysvetľuje Lukáš Belopotčan. „Aby každý deň dokazoval, že má v sebe viac a to viac rozdával okolo seba. Veď každý sme niečím výnimočný a každý dokáže iné veci.“

(Ocú)

Huby nie sú len také obyčajné rastliny

Na svete je zhruba 400-tisíc druhov húb. Na Slovensku nájdeme asi štyritisíc druhov, čo je vzhľadom na takú malú rozlohu nášho štátu pomerne vysoké číslo. Navyše, odborníci tieto údaje nepovažujú za definitívne, pretože neustále nachádzajú a popisujú nové druhy.

Huby majú veľký význam pri procese rozkladu živočíšnych a rastlinných zvyškov, ktorý sa odohráva v dreve, pôde alebo iných substrátoch. Bez húb by sa zastavil kolobeh látok a energie v prírode.

Vlastným telom huby nie je len plodnica, ktorú vidíme, ale aj podhubie, skryté pod povrchom niekedy až v niekoľko metrovej hĺbke.

Podhubie pozostáva zo spletených tenkých vláken. Výtrusy sú mikroskopické, ktoré, aj keď vyklíčia, sa musia stretnúť s vláknami opačného pohlavia, pritom však musia

byť splnené aj ostatné podmienky - najmä vlaha a teplo, aby vyrástli plodnice. Huby sú nenahraditeľné v potravinárstve pri výrobe syra, piva, vína, a bez nich by

sme nemali ani klasický chlieb.

Viaceré sú významné zo zdravotného hľadiska, pretože produkujú antibiotiká a iné látky, ktoré pomáhajú pri liečení rôznych chorôb.

Veľký význam majú huby pre rast stromov. Najjemnejšie koreňky majú sáciu schopnosť, vďaka ktorej získavajú vodu z pôdy za sucha, ktorá je už pre iné organizmy neprístupná. Preto stromy obsadzujú huby, ktoré rozkladajú minerálne látky a tie je potom strom schopný využiť na svoj rast. Takéto huby sa nazývajú mykorrhízy a tomuto obojstranne prospešnému spolužitiu hovoríme symbióza.

Zber húb na konzumáciu má u nás dlhodobú tradíciu.

Kvetovec Archerov. Aj takéto huby rastú v habovských lesoch.

Huby tvorili a tvoria významnú zložku našej potravy. Plodnice, ktoré zbierame, sú nadzemnou časťou a delíme ich na hříby, ktoré majú na spodnej časti klobúka stielku v mladosti žltú a postupne dostáva zelenožltú farbu. Medzi tieto radíme hříby,

kozáky, masliaky, suchohříby atď. Druhé najbežnejšie sú huby, ktoré majú na spodnej strane klobúka lupene. Sú to najmä kuriatka, plávky, muchotrávky, bedle, rýdziky atď. Obdobie, v ktorom huby zbierame, je u nás od júna do

konca októbra. Preto sme sa ich naučili uskladňovať na časy, keď nerastú, rôznymi spôsobmi - zaváraním, mrazením, sušením. Veď len sotva by sme si nazbierali čerstvé huby do vianočnej kapustnice.

Na záver niekoľko rád:

- Ak po suchom období výdatne naprší, nečakajte, že o 1-2 dni budú huby rásť. Na vytvorenie podhuby treba aspoň 2 týždne a tiež treba, aby pršal udržiavací dážď.
- Huby zbierajte zásadne do košíkov alebo vzdušných obalov. Nikdy nie do igelitových alebo nepriepustných tašiek, pretože aj jedlé huby sa v nich zaparia a vytvárajú sa látky, ktoré môžu spôsobiť zažívacie problémy alebo až otravy.
- Zbierajte len druhy, ktoré bezpečne poznáme. Vieme, že každý rok sa vyskytujú

otravy a niektoré končia s trvalými následkami alebo až smrťou. Jeden z najznámejších prípadov hromadnej otravy je z Poľska z roku 1918, kde v chlapčenskom letnom tábore zomrelo 31 chlapcov po zjedení jedla z muchotrávky zelenej.

- Deti do 6 rokov by nemali jesť jedlá z húb.
- Aj dospelí by si mali dať pozor a večer nekonzumovať hubové pokrmy, najmä z húb, ktoré sú tuhšie ako je napr. kuriatko.
- Pri zbere si dať pozor na mladé plodnice, ktoré sa dajú pomýliť, plávka s muchotrávkou alebo pavučinovcom.
- Nikdy do húb nekopme, aj keď sme si istí, že sú nejedlé alebo jedovaté. Stále sú krásne a možno ďalšieho návštevníka lesa potešia, aby si ich aspoň ofotil.

Alexander Halák

Vieme, kto vyrobil najsilnejší i najrýchlejší traktor

Aj tento rok prišlo pod Roháče množstvo majstrov i divákov. O habovský kardan si zaknihoval 18. ročník.

Osemnásťkrát sa pod Roháčmi, v mekke ukážok podomácky vyrobených traktorov, stretli milovníci týchto dieselových strojov na súťaži O habovský kardan 2019.

Nedeľnej parádnej jazdy cez Habovku sa zúčastnilo takmer 80 strojov, ktoré súťažili v rôznych disciplínach.

Súčasťou pretekov boli rôzne disciplíny. Hlavnou bolo už tradične prejedenie trasy s rôznymi prevýšeniami a roklinami naplnenými vodou. V bažinách sa zapotili najmä vodiči menších strojov. Na oživenie však mali súťažiaci aj viaceré netradičné disciplíny.

Organizátori vyhodnocovali traktoristov v desiatich kategóriách a offroadistov v štyroch. Medzi traktormi oceňovali okrem iného aj najkrajší, najsilnejší a najrýchlejší traktor, najlepši technický nápad a v jazde zručnosti mali samostatnú

kategóriu aj ženy.

O HABOVSKÝ KARDAN – jazda zručnosti do 1000 cm3

1. miesto Ondrej Porubský
2. miesto Michal Porubský
3. miesto Lukáš Drozd

Jazda zručnosti nad 1000 cm3 4x2

1. Jozef Garabík
2. Juraj Pilarčík
3. Marian Kotleba

Jazda zručnosti nad 1000 cm3 4x4 malý

1. Šimon Regulý

2. Matej Pilarčík
3. Mazúr Martin

Jazda zručnosti nad 1000 cm3 4x4 veľký

1. Ľubomír Gužiňák
2. Ján Trnovec
3. Juraj Ševčík

O HABOVSKÝ KARDAN – VETERÁN

1. Zdenka Gajdošová
2. Ľubomír Pustaj
3. Jaroslav Kandra

O HABOVSKÝ KARDAN – jazda zručnosti kategória ženy

za volantom

1. Rebeka Gardoňová

Najrýchlejší traktor

Štefan Farkaš

Najsilnejší traktor

Vojtech Lajčin

Najlepší technický nápad

Juraj Cibula

Najkrajší traktor

Kristián Kohútir

KARDAN OFF-ROAD - krátke

1. Dušan Kuchta
2. Lukáš Regulý
3. Dušan Baraniak

KARDAN OFF-ROAD - dlhé

1. Jaroslav Romančík
2. Tomáš Ratulovský
3. Jakub Janček

KARDAN OFF-ROAD - špeciál

1. Peter Pavčo

KARDAN OFF-ROAD - buggy

1. Paweł Żmudka
2. Miroslav Skubáň
3. Ondrej Gerát

Zdroj: orava.sme.sk

ČRIEPKY ZO ŽIVOTA V NAŠEJ ŠKOLE

Hostili sme zlatého olympionika

Predposledný pondelok už minulého školského roka bol pre našu školu výnimočný. Navštívil nás slovenský športovec, majster sveta 2015 a zlatý olympionik z Ria 2016 Matej Tóth.

Pod Roháče zavítal, pretože škola ešte v minulom školskom roku vyhrala športovú akadémiu nesúcu jeho meno a on chcel osobne navštíviť každú zapojenú školu.

O kultúrny program sa postarali druháčikovia s nacvičeným tancom a náš spevácky zbor s prváčikmi zaspievali autorskú pieseň Cvičiť začneme. Potom už vystúpil zlatý olympionik. Ukázal, že je nielen skvelý

športovec, ale aj inšpiratívny človek. Deti povzbudil, že ak pôjdu vytrvalo za svojím cieľom a budú na sebe pracovať, dosiahnu aj nemožné.

Matej Tóth si pre nás pripravil podpisové kartičky, ale deťom sa ohotne podpísal aj na tričká, do denníčkov či na obyčajný papier. Nechal nás dotknúť sa cennej zlatej medaily a takisto s nami absolvoval vyčerpávajúce fotenie, vďaka čomu má každá trieda vzácnu pamiatku.

Táto návšteva v nás zanechala len pozitívne spomienky. Dúfame, že k nám vzácný športovec ešte niekedy zavíta.

Lucia Boboňová

Predviedli sme sa aj na zimnej kalokagatii

Už 9. ročník Zimnej kalokagatie, športových súťaží žiakov základných škôl z celého Slovenska sa konal začiatkom marca na Štrbskom plese.

Hneď na začiatku by sme pripomenuli jeden z mnohých prívlastkov, ktorými býva toto podujatie charakterizované - býva medzinárodné. A bola aj v tomto roku, pretože sa jej zúčastnili i mladí športovci z Ruskej federácie.

Keď sa zrodila myšlienka oživiť na Slovensku ideu starogréckej kalokagatie, jednoty tela, ducha a skutkov, pre kolektív nadšencov na čele so zakladateľom a dušou celej myšlienky Antonom Javorkom to bol záhytný bod, okolo ktorého postupne dokázali „pohnúť svetom“. Kalokagatia v starogréckom ponímaní nie je len šport, či pestovanie fyzickej odolnosti v širšom slova zmysle. Kalokagatia je aj pestovanie a rozvíjanie ľudského duševna. Je to budovanie vzťahu ku kultúre a jeho pestovanie i rozvíjanie. Športovci zabojovali o medaily v bežeckom a zjazdovom lyžovaní, snowboarde a biatlone.

Na štart sa postavilo 408 pretekárov - z toho 184 chlapcov a 224 dievčat. Celkovo

sa na podujatí predstavilo 85 škôl zo Slovenska. Premiéru v tomto ročníku mali bežeckí lyžiari a biatlonisti, ktorí spoločne pod umelým osvetlením odštartovali CROSS - COUNTRY CROSS (XCX). Bol to beh na lyžiach klasickou technikou s terénymi nerovnosťami a stanovenou disciplínou.

Keď bola na Slovensku obnovená idea starogréckej kalokagatie, nebolo možné obísť ani jej neoddeliteľnú zložku - česťnosť v živote a športovom konaní, konanie v duchu fair - play. Klenotom podujatia bolo jeho slávnostné otvorenie, ktoré sa konalo so všetkými symbolmi olympizmu v priestoroch amfiteátra na Štrbskom Plese a Olympijský oheň zapálil olympionik Pavol Hurajt.

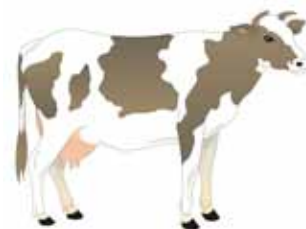
Našu školu na Zimnej kalokagatii reprezentovali Nina Mydliarová a Daniel Klimek. Pri takej veľkej konkurencii žiakov sa vôbec nestratili a podali skvelé športové výkony. Nina súťažila v zjazdovom lyžovaní v obrovskom slalome a Daniel na snowboarde v obrovskom slalome a crosse. Obom žiakom gratulujeme a ďakujeme za reprezentáciu školy.

Miroslava Mydliarová

Aké nevyhnutné je mlieko

K našim druhákov počas minulého školského roka zavítala Mliečna hliadka. Slovenská mliečna rodina tak zábavnou a hravou formou informovala deti o dôležitej konzumácii mlieka a mliečnych výrobkov. Vysvetľovali im, že základom pre kvalitné mliečne výrobky je mlieko od živých kravičiek, o ktoré sa musia slovenskí poľnohospodári dobre starať.

Mliečna hliadka si pripravila zaujímavý program, počas ktorého odpovedali na otázky, hovorili o tom, prečo je pre nich dôležité konzumovať kvalitné

slovenské mlieko a mliečne výrobky, ale aj o tom, ako sa môžu stať ozajstným farmárom v hre Adoptuj si kravičku. Odmenou za ich záujem a pozornosť boli praktické desiatové boxy s mliečnymi výrobkami, záložky do kníh a omaľovánky.

Zuzana Tarajová

Matej bol počas návštevy neustále obklopený zvedavými deťmi a nestíhal všetkým podpisovať kartičky.

ČRIEPKY ZO ŽIVOTA V NAŠEJ ŠKOLE

Úvaha o monitore z pera našej žiačky

Každý z nás si túto otázku určite dal, dáva alebo dá. Otázka je rovnaká, líšia sa len odpovede. Jedni si myslia, že bez jeho úspechu nemôžu odísť zo školy, lebo by sa vraj cítili, akoby svoj deväťročný boj neukončili. Iní si chcú len utvrdiť vedomosti, ďalší píše monitor s predčasným sklamaním, a to len preto, že mu ľudia hovorili, že na to nemá. A ďalšej skupine je to jedno.

Môj názor je, že si monitor napísať môžeme. Lepší budú lepší a tí, ktorí nemajú na to vlohy, budú sklamaní. Avšak nemyslím si, že je správne hodnotiť ľudí podľa pravopisu či toho, či vie dobre matematiku – keď niekto napíše v slove domáce úlohy mäkké i, niekto sa pozastaví, iný sa len zasmieja. Je to síce hlúpe, no ak má ten človek vlohy na iné veci, nie je to jeho vina. Keby sme boli všetci perfektní, bola by tu nuda. Napríklad – prečo

záchranári potrebujú ovládať i či y, veď ním nemôžu zachrániť život...

Mám pocit, akoby sa ľudia týmto hodnotením len povyšovali a ponižovali. Každý máme potrebu byť lepší než iní. Ak by sme sa však pokúšali byť stále lepší, nevšimli by sme si tie maličkosti, ktoré robia skutočný život. Percentá a prieskumy nás za chvíľu unudia, lebo sa každý sústreďí len na ne. Čo tak sa skloniť k zemi a pokúsiť sa byť sám sebou, veď každý je dokonalý svojou nedokonalosťou.

Takže monitor je fajn vec, ale nemali by sme sa naň až tak zamerať. Každý má svoje plusy a mínusy, veď práve preto sme každý jeden iný, aby sme sa mohli navzájom dopĺňať. Ľudia by mali robiť hlavne v živote to, čo ich baví. To, že napíšeme dobre monitor, z nás neurobí lepšieho človeka.

T. Klimeková, 9. A

Do školy na bicykli

Žiaci našej školy sa aj tento rok zapojili do medzinárodnej kampane Do školy na bicykli. Akcia má pôvodne trvať jeden májový týždeň, no pre daždivé počasie sme ju predĺžili na dva týždne.

Cieľom kampane je hravou formou upriamiť pozornosť žiakov na alternatívne druhy dopravy, a to najmä cyklistickú dopravu, zvýšiť záujem o šport a tiež priniesť radosť z cesty

do školy. Kampaň podporuje aj majster sveta v cyklistike – Peter Sagan.

Súčasťou súťažnej aktivity dochádzania do školy na bicykli bola aj Zelená karta Petra Sagana, ktorú si žiaci mohli vymeniť za zlú známku. Obzvlášť musíme pochváliť žiakov, ktorí si dali tú námahu a prišli do školy na bicykli aj za nepriaznivého počasia.

A keďže za tie dva týždne

bolo na školskom dvore oveľa viac bicyklov ako po iné školské dni, ostáva nám vyjadriť nádej,

že sa bicykle budú používať na dopravu do školy aj naďalej.

Zuzana Tarajová

Užili si školu v prírode

Počas jedného májového týždňa sa skupina žiakov učila nie v školskej budove, ale v prírode, tentokrát opäť v krásnom a novom hoteli Altis pri Oravskej priehrade, ktorý ponúka pre deti veľa možností, či už vo vnútri alebo v okolí. A žiakom sa veľmi páčilo. Aspoň o tom svedčia ich reakcie.

P. Moresová, 5. A:

Keď sme prišli do školy v prírode, najskôr sme sa ubytovali. Keď sme prišli do izby, bol to krásny pocit. Všetko bolo úplne upratané – do jedinej smietky. Rýchlo sme si vybrali posteľ. Potom sme išli na obed. Každý deň sme chodili plávať, korčuľovať, učiť sa alebo hrať spoločenské hry. Večer

sme sa chodili porozprávať aj na iné izby. Občas sme hrali hru s názvom Vlkodlaci. Bolo tam super.

O. Dubeň, 5. A:

Páčilo sa mi, ako sme boli hľadať poklad alebo zbierať odpadky. Počas týždňa sme sa chodili aj kúpať, korčuľovať a prechádzať. Teším sa na ďalší rok.

S. Zuberská, 5. A:

Celý týždeň bol výborný. Síce nám nevyšlo počasie, no pani učiteľky vždy vytvorili program, aby sme mali čo robiť. Chodili sme sa korčuľovať, plávať, prechádzať. Počas pobytu sme sa aj učili. Páčila sa mi prednáška pani zdravotníčky o prvej pomoci.

Učitelia sa vzdelávali v Portugalsku

V rámci úspešného projektu Erasmus+ sme sa zúčastnili medzinárodného kurzu vo vzdelávaní – ICT a dostupné nástroje vo vzdelávaní: Ďalší spôsob vyučovania a učenia sa. Kurz bol rozdelený do piatich dní, kde sme spoločne riešili možnosti kvalitnejšieho vzdelávania pomocou techniky, ako sú rôzne mobilné aplikácie, videá, rôzne internetové vzdelávacie stránky. Okrem

vzdelávania nám hostitelia odprezentovali aj svoju školu, kde sme si mohli prezrieť rôzne odborné učebne. Okrem toho sme navštívili aj veľa zaujímavých miest, pamiatok, podujatí. Kurz bol časovo náročný, ale dúfame, že vedomosti a zručnosti, ktoré sme tam získali, budeme môcť predstaviť aj našim žiakom a učiteľom.

Eva Mokošová

Moderné technológie deti motivujú

Každý dospelý človek, ktorý prichádza do kontaktu s deťmi, by si mal uvedomiť, akú má veľkú moc – dokáže ovplyvniť budúcnosť detí. Na našej škole to už dávno vieme, a preto nechceme naše deti pripraviť iba na dnešok, ale myslíme na to, čo príde. Uvedomujeme si, že dnešné deti vyrastajú do doby, kde existuje virtuálna realita a nechceme pred tým zatvárať oči, ale chceme využiť, čo nám budúcnosť ponúka. Do

školy sa nám podarilo kúpiť novú interaktívnu pomôcku, vďaka ktorej dokážeme hravým spôsobom rozvíjať u žiakov matematické schopnosti, čitateľskú gramotnosť, pohybové či jazykové zručnosti a čo je na tom najlepšie – táto pomôcka žiakov baví a motivuje. Veď čo je pre učiteľa väčšia odmena, ako radosť a smiech pri nadobúdaní nových vedomostí.

Daniela Vitanovcová

Modlitba za oslobodenie

Pane Ježišu Kriste, verím, že Ty si Syn Boží a že Ty si jediná naozajstná cesta k Bohu. Verím, že sa môžem len cez Teba zachrániť a prísť do Božieho kráľovstva. Verím, že si zomrel na kríži za moje hriechy a že si vstal z mŕtvych. Ďakujem Ti, že si sa stal na kríži kľatbou, len aby som bol zachránený od prekliatia. (List Gal 3,13)

Od tohto dňa a naďalej, budem s Tvojou pomocou počúvať Tvoj hlas a budem poslušný všetkému, čo mi povieš a ako ma učí Tvoje slovo. Ak existuje nejaký hriech v mojom živote, alebo hriech, ktorý zapríčinili moji predkovia a ktorý vniesol prekliatie do môjho života, teraz priznávam tento hriech Tebe a prosím ťa o odpustenie.

Pane, aj ja odpúšťam každej osobe, ktorá ma urazila a spôsobila mi zlo. Teraz im odpúšťam takisto, ako si želám, aby si mi odpustil Ty a s vierou

prijímam Tvoje odpustenie. Zriekam sa každého kontaktu s okultizmom. Nenávidím tieto zlé veci a v mojom živote už nebudú mať nikdy miesto. Teraz verím, Pane Ježišu, že som vykonal to, čo si odo mňa vyžadoval.

S autoritou, ktorú mi dávaš cez svoje slovo a cez svoje meno, oslobodzujem seba a svoju rodinu od každého prekliatia, ktoré bolo nad nami. Oslobodzujem teraz seba. V mene Ježiša Krista. Amen.

Vierou teraz prijímam svoje oslobodenie a svoje požehnanie. Ježišu, darujem Ti svoju dušu. Prosím Ťa, vojdí do môjho života a spas ma! Naplň ma svojím životom!

Každý deň si navyše 10-krát opakuj:

Skrze kríž Ježiša Krista som vyšiel z prekliatia a vošiel som do Božieho požehnania. Ďakujem Ti, Ježišu.

Duchovný Otec

Tradície približujú už tri desaťročia

Spoločná fotografia s prvou vedúcou Jankou Klimekovou.

Tri krížiky. Tak ľudia hovoria o tých, ktorí oslavujú tridsiatku. A tri krížiky už má na pomyselnom krku aj habovská folklórna skupina Bučník.

Zprvotnejpartie muzikantov je dnes zoskupenie, ktoré poznajú aj v zahraničí. „Začiatky boli veselé,“ spomína jeden z prvých a stále aktuálnych

členov Radovan Ondřík. „Prvé nácviky sme mali so starými folkloristami, ktorých viedla pani Beťková. Učila nás prvé tance a pesničky. Nehádali sme sa, ani neškriepili. Na nácvikoch aj vystúpeniach bolo vždy veselo.“

Skupina sa začala vytvárať v roku 1989. Vtedy sa pri ľudovej muzike začali schádzať

mladí tanečníci a speváci. Habovská muzika vznikla skôr, keď sa Maroš Klimek, Ľubo Vitanovec a Milan Leginus dostatočne priučili habovské nôty a pesničky u sváka Vidiečana. Prvými vedúcimi boli Peter Bebej Kašina a Janka Klimeková.

Starší muzikanti a tanečníci po pár rokoch inšpirovali aj mladších a vznikla mladá muzika Juraja Klimeka, Dušana Šišku a Mariána Jurinu. Po čase sa obidve muziky spojili a dodnes fungujú ako Ľudová hudba bratov Klimekovicov.

K prvým verejným vystúpeniam patrili pochovávanie basy, dedinské svadby a, samozrejme, Podroháčske folklórne slávnosti. Čím dlhšie skupina

existovala, pribúdalo aj pozvaní. Habovčania prezentovali svoj tradičný folklór na najväčších festivaloch vo Východnej, v Detve, vystupovali v Poľsku, v Čechách a na mnohých miestach v rámci Slovenska. Každé vystúpenie v nich zanechalo len príjemné spomienky.

Doma členovia zorganizovali množstvo podujatí, do ktorých sa snažili zapojiť čo najviac dedinčanov.

Dnes sa folkloristi zhodujú, že skupina dozrela, oni trochu zostarli, ale stále zostali družní a veselí ako kedysi. „Habovský folklór je v našich srdciach hlboko zakorenený a my sa snažíme ďalej pokračovať v začatom diele. Chceme odovzdávať naše habovské

Súčasná podoba folklórneho súboru Bučník

tradície ďalším generáciám, aby sa na ne nezabudlo. Teší nás, že sa mladí a deti z Habovky zaujímajú o náš folklór a pevne veríme, že nám vyrastie ďalšia generácia, ktorá zachová pesničky, hudbu a tradície našich predkov,"

dodávajú členovia Folklórnej skupiny Bučník.

Zároveň už teraz srdečne všetkých pozývajú na spoločné stretnutie, ktoré pri príležitosti okrúhleho jubilea plánujú zorganizovať pred Vianocami.

(PL)

Naši folkloristi v mestečku Hustopeče

Folklórna skupina Bučník navštívila družobné mesto Hustopeče. Svojím vystúpením Oravci potešili obyvateľov moravského mestečka na tradičnej akcii, ktorá nesie názov Slnovrat.

Bučník vystúpil večer

v rámci programu spojenému s ochutnávkou vín. Úspešnú reprezentáciu svojej domoviny zavŕšili členovia skupiny odovzdaním spomienkových predmetov miestnej pani starostke Hane Potměšilovej.

Radovan Ondřík

Dôrobek na novom mieste

Už po ôsmykrát sa konali na dožinkové slávnosti v Habovke.

Folkloristi z FS Bučník pod vedením hlavného gazdu Františka Žáka pripravili dôrobek na novom mieste, pri futbalovom ihrisku Završkom. Okolie krásne upravili a vyzdobili.

Už samozrejmosťou

bola príprava a ochutnávka tradičných habovských špecialít.

Po ukážke mlátenia obilia zahráli a zaspievali hostia z Vitanovej. Folkloristi zo Zuberca prišli štýlovo, na traktore s vlečkou. Tak ako po minulé roky, oživilí celé podujatie spevom a tancom.

Dôrobek už tradične začína slávnostnou furmankou po dedine.

Mlátenie obilia na mlátačke. Chlapi museli byť pri práci opatrní, ľahko mohlo dôjsť k úrazu.

Gazdiné ukazujú kvalitu kabáčov. Už len naservírovať a zjesť.

Na dôrobku pomáhala aj najmladšia generácia.

Po dobre vykonanej práci zábava pokračovala do neskorých nočných hodín. Tešíme sa na pokračovanie o rok.

O čom rozpráva obecná kronika

Veru smutné povesti sa s Habovkou spájajú ...

Ústnym podaním zachovali sa povesti o zvláštnych bytostiach, ktoré volali „bohyňkami“. Tieto vraj nepriali ľuďom, ale žili podobným životom a spôsobom. Kde a ako mohli, vykonávali občanom rôzne nepríjemnosti. V Habovke vraj kedysi ukradli mladú Živnostkovú a držali ju v močiari na Zverovke v zajatí. Tam musela prať prádlo a bohyňkám plekať (kojiť) deti. Raz istý Habovčan idúc okolo videl ju a mohol s ňou rozprávať. Dala mu radu, ako by ju mohli vyslobodiť. O polnoci mal ju vraj uniesť jej manžel a až by ho bohyňky prenasledovali, mal sypať na cestu mak. Bohyňky zdržali by sa zbieraním maku a manželja za ten čas dostali by sa domov. Mužiček však nedbal, možno sa bál, alebo bol rád, že sa jej zbavil, o únos sa nepokúsil a teda svoju ženu nikdy viac nevidel. Bohyňky ju asi doriadili k smrti.

Teraz bohyňky sa stratili, človek tisne sa ďalej a ďalej do malebných Roháčov. Je preč čas, kedy na Zverovke vystrájali a dokonca púšťali sa aj do samej Habovky, kde sa opovážili aj do domov. V jednom dome ju vraj aj lapili pri krádeži čižiem. Poriadne ju vtedy zbili, od tých čias sa tuná neukázali.

Starší obyvatelia Habovky boli veľmi poverčiví. Pred dávnymi časmi bol nočným hlásnikom v Habovke istý občan menom Jeliga. Bol náruživým poľovníkom. Raz mu ktosi poradil, aby šiel v noci na medveďov s hostiou, že bude mať istý „refer“. V chotári však boli nastavené pušky s kohútikom upevneným na drát, takže keď sa niekto drátu dotkol, puška vypálila a rušiteľa mohla na mieste usmrtiť. Takéto zariadenia boli stavané na medveďov. Niekedy miesto drátu používali poľovníci i černicového šľahúňa, aby to medveď nezvetril.

Jeligovi sa raz snívalo, že

akási cudzia žena volá ho von na poľovačku. Šiel teda za ňou. Ona brala sa v tú stranu, kde boli pušky rozostavané. Rozbehol sa a kričal za ňou: „Stoj, nechod tam!“

Ale sám nevedel, ako, šiel ďalej a keď ho žena vytiahla až na pušky, tieto ho zastrelili.

I vlkov bývalo tu v starších časoch dosť, aj rysov a divých mačiek. Z dravých zverov udržali sa vlci najdlhšie a skoro úplne vykyňovali medveďov. Pre množstvo vlkov ani valasi nemohli pásť ovce bez silnej ochrany. Lapali ich do vlčích jám a podhadzovali im rôznu otravu. Obzvlášť v zime bývali vlci smelí a raz dostal sa jeden až do dediny a prenasledujúci psa až do Paškovo domy vliezol tam pod posteľ. Podsení občania

A keďže to bolo na svahu, skotúľali sa spolu až do potoka. Tam sa mu konečne vyprostil a jeden v jednu a druhý v druhú stranu utiekli. Doma sa potom smial, ako sa v kožuchu a čiapke s medveďom šúľal.

Za zuberským chotárom vyčnieva do 1808 m vrch Sivý, ktorý majestátne prezerá si celú Oravu a delí ju od susedného Liptova. Pomaly krásnou stezkou dá sa vystúpiť na vrchol. V nej je aj krásny vodopád. Dolu sa možno dostať upravenejšou cestou ku Bielej Skale. Mysľou preletia rozprávky starých čias o Jánošíkovi, kedy tento v mohutnom balvane ukladal vraj veľké poklady.

Mnoho ľudí ich hľadalo, o tom svedčia četné diery vyvrtané v skale. I pušným

chceli ho lapit' a ubit', ale kým nabrali zbraní a odvahy, vlk vyskočil oknom a ušiel.

Raz istý občan menom Tekel šiel do lesa na saniach. Bola zima, šiel si nahotoviť dreva na kúrenie. Prišiel do „Kremenej“ v údolí Blatnej a začal stínať hneď najbližšie stromy, nevšímajúc si veľmi okolia. Prvý strom zoťal, ktorý s veľkým lomožom spadol na zem. Pod stromom spal však práve ozrutný medveď. Ten pádom stromu sa zobudil a so strašným mrmlaním vrhol sa na úbohého Tekela. Oblapil ho, ale šťastím bolo, že Tekel mal kožený opasok, takže z neho medveď dušu nevytisnul.

prachom ju rozbíjali, ale skala nechce zjaviť, kde hrdina poddanských dôb zlato uložil. Odtiaľ môžeme ísť cestou Baňáryho, ktorý tu dlhý čas strávil a majetok premárnil hľadaním pokladov.

Podobných dier vo vápencových skalách je mnoho a možnože v rušných dobách slúžili za úkryt rôznym ľuďom i vojenským zbehom. Z týchto vraj jeden strávil v týchto horách celý život, asi 30 rokov. Raz ho v Brestovej lapali pandúri, on ale preskočil bez rozbehu 3 metre vysoký múr a zmizol v lese. Žil bez soli, nejedol nič, iba lesné plody a zverinu. V zime 2 – 3

razy prišiel do dediny. Spával so zbraňou v ruke. Chorý šiel potom do rodiska Ratulova v Poľsku, kde v pokoji zomrel.

Druhý zbeh zdržiaval sa tiež v Roháčoch, bol pre akýsi čin odsúdený k smrti. Na Nový rok mal byť v špalieri bitý. Vojaci, stojaci v dvoch radoch, mali ho tak biť, že každý ho mal čo najviac udrieť korbáčom. Pred ním šiel vojak na koni a za ním druhý, aby trestaný nezutekal. Tie rady mal prejsť 18-krát sem i tam. S ním bol odsúdený aj syn istého grófa, ale ten bitku nevydržal, zomrel, keď mu hrozne rozbili prsia. Náš zbeh chodil uličkou so založenými rukami v chodníku krvi, ale vydržal. Keď išiel 18. raz a posledný, vbehol rovno do blízkeho Dunaja. Pokiaľ okom videl vraj sa voda červeňala krvou. Ostatní vojaci myslia, že sa chce utopiť, pribehli a chceli ho vytiahnuť. Zbeh sa ale nedal a pochvaľoval si kúpeľ, že je vraj lepší ako matkin. Ležal v Dunaji, až kým ho neopustili sily a v nemocnici ho potom museli doliečiť. Po prepustení od vojska dostával 5 zlatých podpory a bačoval na Hutách. Nemohol sa riadne zohnúť, ani dobre spať, ale žil vraj vyše 80 rokov.

Začiatkom 19. storočia žil v Habovke asi 80-ročný Jurán, ktorý mal vlastný dom, ale inak bol chudobný. Nebol učený, ale samorastený mudrc, ktorý svojimi nápadmi Habovčanov uvádzal v úžas. Ženám, ktoré nosili vtedy zástery veľmi široké, prorokoval, že budú chodiť bez nich a chlapi vraj po železe ako kone. Nik nechcel vraj veriť, ako možno chodiť po podkovách, keď všetci nosili krpce!

Tvrdil aj, že budú koče lietať samy. Keď hovoril, že vymyslia stroj, ktorý sa bude vznášať v oblakoch ako vták, spytovali sa: „Ký čert bude ten voz ťahať?“ Tušil ale aj horšie časy, keď prídu vraj namiesto strieborných a zlatých peňazí, železné a papierové.

Budú opíľovať privysoké stromy

Energetici pri ostatnej revízii zistili, že niektoré porasty v ochrannom pásme vedenia sú príliš vysoké a ohrozujú tým spoľahlivosť, plynulosť a bezpečnosť prevádzky, rovnako ako aj bezpečnosť ľudí a majetku nachádzajúceho sa v ochrannom pásme a pod vedeniami.

Stredoslovenská distribučná preto vyzýva všetkých vlastníkov, správcov aj nájomcov dotknutých nehnuteľností, na ktorých sa nachádza elektrické vedenie, aby odstránili a okliesnili stromy a iné porasty ohrozujúce bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky vedenia.

Ak nedôjde k odstráneniu nebezpečných stromov v ochrannom pásme, Stredoslovenská distribučná poverila spoločnosť Fratrik, s.r.o., ktorá je oprávnená až do konca decembra tohto roku

vstúpiť na dotknuté pozemky a urobiť nápravu.

Ak zástupcom spoločnosti majiteľ zabráni vstup na pozemok, ohrozuje tým spoľahlivosť, plynulosť a bezpečnosť prevádzky elektrického vedenia, rovnako aj bezpečnosť osôb a majetku. Môže tak zo strany majiteľa či správcu dôjsť k spáchaniu trestného činu všeobecného ohrozenia a poškodzovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia. Stredoslovenská distribučná, a.s., si môže v takom prípade vymáhať právo na vykonanie výrubu súdnou cestou.

Bližšie informácie získate na telefónnom čísle 0908 926 654.

Spílené drevo môže využiť majiteľ, správca či nájomca pozemku, na ktorého sa predmetný porast nachádzal.

(OcÚ)

Slávnostné uvítanie detí do života

Obec Habovka pripravila pre mladé rodiny a ich novonarodené deti krátky kultúrny program spojený s uvítaním do života.

V zasadačke obecného úradu starosta Alojz Lajčin odovzdal rodičom vankúšiky s menami detí a finančný príspevok.

Vznikla tradícia, ktorá aspoň trochu pomôže mladým rodinám a ich deťom pri náročných rodičovských povinnostiach.

Poďakovanie patrí aj sestram Žmijákovým za hudobné spestrenie slávnosti.

(OcÚ)

Vatra na Borčáku

Dobrovoľný hasičský zbor a mládež z Habovky zorganizovali pálenie Jánskej vetry..

Dve hasičské autá boli v pohotovosti, predsa len na začiatku leta bolo veľmi sucho.

Čoskoro bude bezplatný internet aj u nás

Habovka sa zaradila k úspešným obciam, ktorým sa podarilo získať peniaze v rámci výzvy Wifi pre teba. Nenávratný finančný príspevok dával Úrad vlády SR.

Obec už urobila verejné obstarávanie na firmu, ktorá bezplatné wifi vytvorí. Súťaž

v súčasnosti kontroluje kontrolný orgán. Po skončení kontroly môže začať s ťahaním optických káblov.

Vďaka projektu sa ľudia na viacerých miestach v dedine budú môcť pripojiť na bezplatný internet.

(OcÚ)

Darmošľap na turistike a cyklotúrach

Prvá tohtoročná akcia bol tradičný trojkraľový výstup ku kaplnke Anjela Strážcu. Všetkých zúčastnených zaskočila snehová nádielka, ktorá dala skutočne zabrať. Pätnásť turisti nakoniec úspešne zvládli výstup aj s opekaním slaniny. Do dediny sa už kráčať po pretlačenej stope omnoho lepšie.

Takmer šesťdesiat turistov a bežkárov sa zúčastnilo pätnásťkilometrového prechodu Ku prameňu Blatnej. Na polceste všetkých čakal teplý čaj, bigos a výborná fazuľovica. Trať pre bežkárov upravil Tomáš Harmata za čo mu patrí veľká vďaka. Po jesennej smršti bolo treba aj povypíľovať popadané stromy.

Jarná turistika Kvačianskou a Prosieckou dolinou patrí už ku turistickým klasikám. Členovia Darmošľapu a hostia túto sedemnášť kilometrovú túru zvládajú s prehľadom. Deti mali strašne veľa energie a stále boli prvé. Dospelí ledva za nimi stíhali. Aj vďaka novým výhliadkovým plošinám mali úžasné zážitky.

Po niekoľkých rokoch neúspešného plánovania turistiky v Malej Fatre sa nakoniec podarilo členom Darmošľapu zvládnuť Jánošíkove diery s výstupom na Medziholie a Medzirozsutce. Celodenná turistika bola veľmi vydarená. Turisti zažili výnimočne rozvodnené vodopády Dierového potoka.

Cyklistickú sezónu už tradične otvárajú cyklisti z Darmošľapu na trase Habovka - Oravice - Trstená - Nižná - Podbiel - Habovka. Po ceste sa spojili aj s členmi Cykloklubu Zuberec a 53 km okruh s niekoľkými zastávkami úspešne zvládli. Komu bolo málo, tak si mohol ešte zopár kilometrov pridať.

Otvorenie letnej turistickej sezóny v Západných Tatrách je spojené aj so sv. omšou na vrchu Lúčna (1653 m). Naši turisti sa každoročne zúčastňujú na jej slávení. Keďže tadeť prechádza slovensko - poľská hranica, hodne zúčastnených je práve z Poľska. Prichádzajú z neďalekej Chocholowskej doliny.

Darmošľap na turistike a cyklotúrach

Už po tretíkrát sa pútnici z Habovky zúčastnili na Škapuliarskej púti v Trstenej. Dvadsaťštyri kilometrovú pešiu púť z Habovky cez Lány a Zábiedovo a späť tento rok absolvovalo šesť členov. Minulý rok ich bolo desať. Zrejme sa niektorí zľakli nepriaznivého počasia. Bolo síce trochu daždivo, ale aj taká je turistika.

Sv. omša na vrchu Skorušina (1314 m) sa každoročne koná v auguste. Tento rok sa na nej zúčastnilo viac ako 40 turistov z Habovky. Výstup bol dosť náročný. Po zimnej vrcholcovej kalamite zostalo dosť veľa stromov popadaných aj na turistickom chodníku. Habovskí urbárnici už prisľúbili nápravu.

Cykloklub Zuberec a habovský Darmošľap sa zúčastnili na podujatí Od Tatier k Dunaju na bicykli so sklerózou multiplex. Tento rok ich naši cyklisti doprevádzali na 82 km trase zo Štrbského Plesa do Zuberca. Horský prechod Holica dal všetkým, ktorí ho nepoznali riadne zabráť.

Triatlonové preteky ORAVAMAN sú známe aj za hranicami Slovenska. Niekoľko stoviek pretekárov prechádza v deň konania na bicykloch aj cez habovský kataster. Dobrovoľníci z Darmošľapu, bez nároku na honorár, pravidelne zabezpečujú bezpečnosť na všetkých križovatkách za čo im patrí veľké poďakovanie.

Po minuloročnej prestávke, pre nepriaznivé počasie, sa veriaci z Habovky a susedných farností zišli na sv. omši pri kaplnke sv. Anjela Strážcu. Členovia Darmošľapu vykosiť a pripravili okolie kaplnky na dôstojné slávenie sv. omše, ktorú celebroidal náš pán farár Ondrej Poľančík.

Na záver si vás dovoľujeme pozvať na jesenné prechody Katastrom obce. Uskutočnia sa 13.10. a 20.10.2019. Viac informácií nájdete na internetovej stránke www.darmoslap.sk. Určite budú aj akcie pre cyklistov, všetko závisí od počasia.

(PL)

Naša úspešná bikinifitnesska boduje

Denisa Knaperková má 23 rokov, pochádza z Habovky a stáva sa pojmom vo svete bikinifitness. Sympatickú Oravčanku čaká čoskoro boj o miestenku na Majstrovstvá sveta 2019 žien.

Denisa súťaží od roku 2013, začínala ako stredoškolačka. Ako sama spomína, po nástupe na strednú školu hľadala niečo, čo by ju naplňovalo a bavilo.

Začala navštevovať fitko, vzdelávať sa v oblasti tréningov a správneho stravovania. Prvého trénera Františka Feju, s ktorým absolvovala prvé súťaže, po čase nahradil Egon Doležal. „Veľa sme skúšali a obmieňali, dobre som spoznala svoje telo a naučila som sa, čo na mňa reaguje a čo nie,“ povedala pre portál bikinifitness.sk Denisa. Zo skúseností čerpá dodnes.

Do reprezentácie sa prvýkrát dostala v roku

2017, kedy skončila piata na Majstrovstvách sveta juniorov v Rumunsku. Na jar nasledujúceho roku sa stala majsterkou Slovenska juniorov a vicemajsterkou Slovenska žien.

Mimoriadne úspešnou bola pre fitnesska táto jar. Obhájila titul medzi juniorkami a pridala aj titul medzi ženami. Stále však myslí na to, čo treba zlepšovať. „Práve to ma opäť nakoplo, aby som v jesennej sezóne tieto nedostatky odstránila a prišla na pódia o niečo lepšia, čo sa mi dúfam aj podarí,“ hovorí.

Aktuálne chce Denisa zabojsť o nomináciu na Majstrovstvá sveta žien aj nomináciu na Majstrovstvá sveta juniorov do Maďarska. Okrem toho sa chystá aj na ďalšie súťaže.

Budeme jej držať palce.

(OcÚ)

HABOVKA OPEN 2019

V dňoch 23. a 24. augusta 2019 sa konal na kurtach pod Závozom už 18. ročník tenisového turnaja HABOVKA OPEN.

Turnaja sa zúčastnilo celkovo 30 hráčov.

Vďaka výbornej spolupráci

s TJ BLATNÁ HABOVKA, s p. starostom Alojzom Lajčinom a Obecným úradom v Habovke sa športová udalosť pod Závozom teší z roka na rok stále väčšej popularity.

Za zdarný priebeh ďakujeme celému organizačnému

výboru, Petrovi Klimekovi za zapožičanie exteriérového stanu.

A ak ste vždy túžili ukázať svoj talent a nemali ste možnosť ukázať, že vo vás drieme Federer či Cibulková alebo si chcete len z chuti zašportovať a zabaviť sa tenisom, srdečne vás pozývame na 19. ročník, ktorý sa bude konať tradične posledný augustový víkend v roku 2020.

Výsledky 18. ročníka Habovka Open 2019

Dvojhra dospelí

1. Ján Hruboš
2. Andrej Filek
3. Michal Leginus

Štvorhra dospelí

1. Miroslav Knaperek a Ján Hruboš
2. Andrej Tekel' a Tomáš Chrenek
3. Miroslav Borsík a Andrej Filek

Dvojhra ženy

1. Vitanovcová Renáta
2. Hrubošová Emma
3. Šeligová Barbora

Ján Hruboš ml.

Pozvánky

V nedeľu 1.9.2019 bude Deň rodiny. Všetci ste pozvaní prežiť tento deň v radosť. Pre deti sú pripravené rôzne súťaže. Pre všetkých pripravujú poľovníci z Habovky chutný guláš.

Vážení rodičia, milé deti, školský rok 2019/2020 začína v pondelok 2.9.2019 o 8:00 hod. slávnostnou svätou omšou, po ktorej bude nasledovať otvorenie nového školského roka pred budovou základnej školy, v prípade nepriaznivého počasia v budove základnej školy.

Habovčan - obecný občasník • Vydáva Obecný úrad v Habovke • Povolene Okresným úradom v Dolnom Kubíne pod reg.číslo 25/96 • **Zostavila** Komisia pre cestovný ruch, školstvo, kultúru a šport • **Grafické spracovanie** Peter Leginus • **Tlač:** Tlačiareň Kubík, Námestovo • Náklad 400 ks • Neprešlo jazykovou úpravou • Kontakt na redakciu e-mail: habovcan@habovka.sk.